

Maskinværksteder og -fabrikker

Kortlægningsark - Vidensniveau 1

Taler for kortlægning

- Etableret uden miljøgodkendelse
- Hvis der er udført affedtning og/eller overfladebehandling
- Hvis der er udført sandblæsning
- Olieoplag:
 - Olietanke \geq 6000 liter
 - Tanke, tromler o.lign. med organiske opløsningsmidler (uanset størrelse)
- Lang driftsperiode, f.eks. mere end 15 år

Taler imod kortlægning

- Hvis driftsperioden er $<$ 5 år
- Hvis etableret med miljøgodkendelse, og miljøtilsynet ikke har bemærkninger om u hensigtsmæssig drift

Branchedefinition

På et maskinværksted arbejdes med massereducerende processer: drejning, fræsning mv.(affaldsgenererende!). Stor anvendelse af køle- og smøremidler. Der kan også foregå overfladebehandling: affedtning, sandblæsning, sprøjtetakering og hærning.

Topscore:

- Enhver form for brug af chlorerede opløsningsmidler medfører erfaringsmæssigt risiko for forurening af jord- og vandmiljøet
- Der er stor risiko for forurening ved oplagspladser for skrot, spildolie, spåner med skæreolie m.v.

Bemærk:

- Maskinværksteder med lang driftsperiode har ofte ændret placering af produktionsanlæg og aktiviteter
- Affedtning foregår som regel et bestemt sted f.eks. på en plads, i kar eller i bade. Kan foregå indendørs og udendørs.

Forurenende aktiviteter:

- Udendørs forarbejdning af metalemner: slibning, fræsning m.v.
- Overfladebehandling: affedtning, sandblæsning og sprøjtetakering
- Oplag af kemikalier: affedtningsmidler, skære- og smøreolie
- Oplag af affald: metalskrot, spåner, slibematerialer og spildolie
- Spild og/eller lækage fra forbrugeranlæg og kemikalietanke inkl. rørføringer
- Vask (inde/ude) af maskindele med sæbestoffer, som emulgerer olien og ødelægger BU's effekt

Andre kilder til forurening:

- Afbrændingsplads for affald
- Afdrypningsplads for metalemner
- Lækage fra kloakker OBS! - anvendelse af syre
- Ventilationsafkast fra produktionlokaler (slibestøv mv.)

Vigtige tidsperioder

- Før 1972/1976 har der ikke været mulighed for at bortskaffe olie/kemikalieaffald til central behandling
- 1972: Bekendtgørelse om bortskaffelse af olieaffald
- 1974: Krav om miljøgodkendelse, MBL kap.5
- 1976: Bekendtgørelse om kemikalieaffald (virksomheden får anmeldepligt)
- 1986: Kun virksomheder $>$ 100m² skal godkendes, MBL kap.5 (jf. "Godkendelsesbekendtg.")
- 1991: Kun virksomheder $>$ 1000m² skal godkendes, MBL kap.5 (rev. af "Godkendelsesbekendtg.")
- De tidlige kommunale tilsyn har erfaringsmæssigt primært været rettet mod luft- og støjforurening.
- Helstøbte olieudskillere produceres fra medio 1980'erne

Maskinværksteder og -fabrikker

Kortlægningsark - Vidensniveau 1

Datakilder:

- Kommunens/Miljøcenterets arkiver
 - Tilsynsnotater
 - Miljøgodkendelser
 - Byggesagen
 - BBR/OIS
- Tankarkiv fra politi eller brandkommission
(ofte hos kommunen)
- Kortmateriale
 - Gl. matrikelkort
 - Nye matrikelkort
 - Kloakplaner
 - Luft-/ skrå- og orthofoto
- Vejvisermateriale / gl. telefonbøger
- Arbejdstilsynets tilsynsnotater
(ældre end 20 år, Landsarkivet)
- Tingbogen
 - Matrikulære ændringer
 - Driftsperiode og ejerforhold
- Lokalhistorisk arkiv
- Besigtigelse
- Interview

Stoffer:

- Olieprodukter
 - Olie *(motor-, hydraulik- og skæreolie)*
 - Spildolie *(kan tidligere have været anvendt til opvarmning)*
 - Diesel *(forbrugeranlæg)*
- Opløsningsmidler:
 - Chlorerede opløsnings- og affedtningsmidler
(specielt trichlorethylen)
 - Organiske opløsningsmidler
(terpentin, petroleum mv.)
 - Vandblandbare opløsningsmidler
(cellulosefortynder, alkoholer mv.)
 - Cyanider *(hærdning af overflader)*
- Tungmetaller:
 - Bly, cadmium, chrom, kobber, nikkel og zink
(metalstøv/-spåner fra maskiner og bearbejdet metal)
 - Bly, chrom og zink
(pigmenter og rustbeskyttelse, bly- og zinkchromat)
 - Bly *(rustbeskyttelse i form af blymønje)*

Vil du vide mere, henviser vi til

Branchebeskrivelse for maskinfabrikker og smede- og maskinværksteder. AVJ, Tekn. & Adm. Nr.5 2005

Faktaark "Maskinfabrikker" fra AVJ på www.avjinfo.dk

Branchebeskrivelse for metalforarbejdende virksomheder. AVJ, Tekn. & Adm. Nr. 8 1997

Notater: